

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE GORNJI VAKUF – USKOPLJE

2021.

Broj: 01-02-07-11-2-3507-7/21

Sarajevo, septembar 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	3
II	REZIME DATIH PREPORUKA	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA....	9
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	14
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	15
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	15
6.1.1	Prihodi i primici	15
6.1.1.1	Prihodi od poreza.....	15
6.1.1.2	Neporezni prihodi	15
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	16
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	17
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	17
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	18
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	19
6.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	22
6.1.2.5	Izdaci za otplatu dugova	22
6.1.3	Finansijski rezultat	23
6.2	BILANS STANJA.....	24
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja.....	24
6.2.2	Stalna sredstva.....	25
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	26
6.2.4	Dugoročne obaveze.....	27
6.2.5	Izvori sredstava	27
6.2.6	Popis sredstava i obaveza	27
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	28
7.	JAVNE NABAVKE	28
8.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	30
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	31
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu	32
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine.....	35
	Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine.....	36

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Gornji Vakuf – Uskoplje (u daljem tekstu: Općina)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2021. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Neutrošeni dio namjenskih prihoda nije preknjižen na kratkoročna razgraničenja, zbog čega je finansijski rezultat revidirane godine više iskazan za 599.782 KM, a neraspoređeni višak prihoda nad rashodima za najmanje 971.713 KM. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne korisnike i Trezor (tačke 6.1.1.2, 6.1.1.3, 6.1.3 i 6.2.3 Izvještaja);
2. U Glavnu knjigu ne evidentiraju se kratkoročna potraživanja. Kratkoročna potraživanja i razgraničenja iz ranijeg perioda u iznosu od 181.986 KM ne možemo potvrditi jer nam nije prezentovana dokumentacija na osnovu koje su evidentirana. Zbog navedenog Bilans stanja ne daje tačan prikaz potraživanja i razgraničenja, a efekti na finansijske izvještaje ne možemo mjeriti (tačka 6.2.1 Izvještaja);
3. Sredstava u pripremi više su iskazana za 891.593 KM jer je Gradska sportska dvorana u upotrebi, a dio njene vrijednosti knjigovodstveno je evidentiran na poziciji sredstava u pripremi, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Knjigovodstvena vrijednost cesta i mostova nije potpuna jer nisu evidentirane sve ceste koje su u nadležnosti Općine. Zbog navedenog ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost stalnih sredstava, a efekti na finansijske izvještaje ne možemo mjeriti (tačka 6.2.2 Izvještaja).

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava¹. Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Općine odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Općine;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Općine Gornji Vakuf – Uskoplje za 2021. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Dio javnih prihoda uplaćuje se na transakcijski račun koji nije u okviru Jedinstvenog računa trezora i poslovne promjene koje proizilaze iz prometa na ovom računu knjigovodstveno se ne evidentiraju u Glavnu knjigu trezora. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH (tačka 6.2.1 Izvještaja);**
2. **Nije proveden cjelovit popis imovine i obaveza jer nije popisana cjelokupna imovina Općine i nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.6 Izvještaja);**
3. **Nabavke finansijskih i bankarskih usluga i nabavke drugih roba i usluga u iznosu od najmanje 19.303 KM izvršene su bez provedene procedure. Za nabavke u iznosu od najmanje 53.777 KM nije izvršena odgovarajuća procjena vrijednosti i odabir postupka. Procedura provođenja pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja nije provedena na propisani način. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 7. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Statut, sa posljednjim izmjenama iz 2005. godine, kojim se uređuje samoupravni djelokrug Općine, organizacija, ovlasti, način rada njenih organa i druga pitanja od značaja za Općinu, Općinsko vijeće nije uskladilo sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH, iako je obaveza usklađivanja utvrđena u Zakonu, u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu, odnosno 2007. godine (tačka 4. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Općine odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 6. 9. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Statut Općine uskladiti s odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH.	4.
2.*	Uspostaviti registar rizika i vršiti kontinuiranu procjenu rizika, sačiniti mape procesa, donijeti nedostajuće interne akte i dosljedno ih primjenjivati s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola, u skladu s Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH.	4.
3.	Izjavu o fiskalnoj odgovornosti sačinjavati na način utvrđen Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.	4.
4.	Donijeti i implementirati Plan integriteta s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.	4.
5.	Budžet i odluka o izvršavanju budžeta trebaju sadržavati sve propisane elemente, prilikom izrade i donošenja budžeta pridržavati se utvrđenih rokova, te sačinjavati planove novčanih tokova i operativne planove u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	5.
6.	Rashode i izdatke Budžetom planirati i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	5.
7.*	Neutrošena namjenska sredstva po osnovu namjenskih prihoda i primljenih transfera na kraju godine iskazati na poziciji kratkoročnih vremenskih razgraničenja, u skladu s odredbama Zakona o budžetima FBiH.	6.1.1.3
8.	Osigurati da se fakturisanje radova za zimsko održavanje puteva vrši za izvještajni period na koji se odnose izvedeni radovi, na osnovu cijena i količina definisanih ugovorima i osigurati nadzor koji će utvrditi da li je obim izvršenog posla za radove zimskog održavanja puteva i održavanja javnih površina u skladu s fakturisanim.	6.1.2.2
9.	Angažovanje izvršilaca za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršiti u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.	6.1.2.2
10.*	Korisnike transfera za sport i kulturu rangirati na osnovu mjerljivih kriterija utvrđenih u javnom pozivu kojim se traži dokumentacija na osnovu koje će se ocijeniti ispunjenost utvrđenih kriterija, te donijeti kriterije za raspodjelu transfera mjesnim zajednicama, povratnicima i poljoprivrednicima, a transfere odobravati u skladu s odredbama Odluke o izvršenju Budžeta Općine.	6.1.2.3
11.	Utvrđiti iznos neutrošenih namjenskih prihoda sadržanih u saldu viška prihoda i rashoda i preknjižiti ih na kratkoročna vremenska razgraničenja.	6.1.3
12.*	Osigurati da se svi javni prihodi prikupljaju preko depozitnog računa, na kraju dana vršiti prenos sredstava sa depozitnog na transakcijske račune, te sve poslovne događaje evidentirati u Glavnoj knjizi, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.	6.2.1
13.*	U Glavnoj knjizi evidentirati sva potraživanja Općine kako bi finansijski izvještaji davali njihov tačan pregled, te uskladiti potraživanja u Glavnoj i pomoćnim knjigama.	6.2.1

14.	Izvršiti analizu iskazanih potraživanja, izvršiti ocjenu njihove naplativosti i u skladu s konstatovanim poduzeti aktivnosti na njihovoj naplati ili otpisu, u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.	6.2.1
15.*	Knjigovodstveno evidentirati cestovnu infrastrukturu u nadležnosti Općine i uspostaviti pomoćnu knjigu kapitalne imovine u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.2
16.	Izvršiti analizu stalnih sredstava iskazanih kao sredstva u pripremi, poduzeti aktivnosti u vezi s njihovim stavljanjem u upotrebu i provesti odgovarajuća knjiženja.	6.2.2
17.	Ugovorima sa javnim komunalnim preduzećima definisati međusobna prava i obaveze vezano za upravljanje, korištenje i održavanje vodovodne i kanalizacione infrastrukture.	6.2.2
18.	Preispitati osnovanost iskazanih obaveza iz ranijeg perioda, izvršiti njihovu analizu, te poduzeti aktivnosti s ciljem utvrđivanja njihovog tačnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.	6.2.3
19.	Utvrđiti uzrok neslaganja te u skladu s utvrđenim poduzeti aktivnosti da se knjigovodstveno usaglasi iskazana vrijednost stalnih sredstava sa izvorima sredstava.	6.2.5
20.*	Popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim, kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.6
21.	Izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.3
22.*	Odabir postupaka nabavke iste vrste radova vršiti na osnovu procijenjene vrijednosti nabavke, za nabavke finansijskih i bankarskih usluga, goriva, usluge štampanja i održavanja vozila provoditi propisane procedure nabavke te objavu obavještenja vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	7.
23.	Kod provođenja pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja o nabavci unaprijed utvrditi uslove za kvalifikaciju, sastavljati zapisnike o ishodu kvalificiranosti kandidata, a tendersku dokumentaciju objavljivati na internetskoj stranici Općine.	7

* nerealizovana preporuka iz prethodnog perioda (osam)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Budžet Općine Gornji Vakuf – Uskoplje za 2021. godinu;
 - Odluka o izvršenju Budžeta Općine Gornji Vakuf – Uskoplje za 2021. godinu;
 - Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
 - Statut Općine Gornji Vakuf – Uskoplje;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o državnoj službi u FBiH;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Odluka o plaćama i naknadama izabranim zvaničnicima, državnim službenicima i namještenicima u općinskoj upravi Gornji Vakuf – Uskoplje;
 - Zakon o komunalnim djelatnostima Srednjobosanskog kantona;
 - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Gornji Vakuf – Uskoplje je jedinica lokalne samouprave u sastavu Srednjobosanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton), uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH. Njene nadležnosti utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Kantona, spomenutim Zakonom i Statutom.

Obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito: 1) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; 2) donošenje budžeta; 3) donošenje programa i planova razvoja Općine; 4) utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite okoline; 5) donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; 6) utvrđivanje i provođenje stambene politike; 7) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; 8) upravljanje i raspolaganje imovinom; 9) upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodosnabdijevanje, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); 10) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti; 11) odlučivanje o zaduženju; 12) lokalni javni prevoz; 13) predškolsko i osnovno obrazovanje; 14) kultura i sport, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti su dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač Općina su: Javna ustanova „Dom zdravlja“ Gornji Vakuf – Uskoplje, Javna ustanova „Apoteka“ Gornji Vakuf – Uskoplje, Javna ustanova „Centar za socijalni rad“ Gornji Vakuf – Uskoplje, Javna ustanova Centar za obrazovanje, sport i kulturu“ Gornji Vakuf – Uskoplje, Javna ustanova Dječiji vrtić „Zvončić“ Gornji Vakuf – Uskoplje, Javno komunalno preduzeće „Radovina“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje i Javno komunalno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje.

Organi Općine su Općinsko vijeće (u daljem tekstu: Vijeće) i načelnik. Vijeće je organ odlučivanja i predstavnički organ građana i ima 23 vijećnika. Načelnik je izvršni organ Općine, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu s Izbornim zakonom BiH.

Funkciju načelnika Općine obavlja Sead Čaušević, od 15. 11. 2008. godine. Predsjedavajući Vijeća je Goran Batinić.

Poslovi iz nadležnosti Općine obavljaju se putem: Kabineta načelnika, Službe za privredu i finansije, Službe za opću upravu i društvene djelatnosti, Službe za prostorno planiranje, imovinsko pravne poslove i katastar, Službe za lokalni razvoj i stambeno komunalne poslove i Službe za civilnu zaštitu.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Službi za upravu općine sistematizovano je 60 radnih mjesta, a na 31. 12. 2021. godine bila su popunjena 53 radna mjesta.

Sjedište Općine je u Ulici Vrbaska bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od januara do jula 2022. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Općine Gornji Vakuf – Uskoplje za 2012. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima.

U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Općina je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila je o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su preduzete određene mjere, ali da nisu okončane sve planirane aktivnosti.

Realizovane preporuke

- 1) Sačinjena je Analiza iskaza (tekstualni dio) uz godišnje finansijske izvještaje.
- 2) U 2022. godini usvojen je Pravilnik o računovodstvenim politikama Općine.
- 3) Finansijski izvještaji se sačinjavaju u skladu s primijenjenim okvirom za finansijsko izvještavanje budžetskih korisnika.
- 4) Osnov za sačinjavanje Godišnjeg izvještaja su podaci s odgovarajućih ekonomskih kodova iz Glavne knjige.
- 5) Općina je u 2022. godini donijela Pravilnik o evidentiranju, prikupljanju i naplati neporeznih prihoda.
- 6) Vrši se refundacija troškova mobitela u slučaju prekoračenja odobrenih iznosa.
- 7) Godišnji finansijski izvještaji sačinjeni su na osnovu podataka iz Glavne knjige.
- 8) Izdaci za troškove održavanja i čišćenja vodotoka planirani su na izdacima za tekuće održavanje, što je u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu FBiH i Analitičkim kontnim planom za budžet i budžetske korisnike. Davanja vjerskim zajednicama planirana su u okviru transfera neprofitnim organizacijama, a nismo utvrdili da su tokom 2021. godine vršena davanja sredstava za izgradnju vjerskih objekata.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH donesen je Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, kako bi se osiguralo da resursi budu korišteni u skladu s postavljenim ciljevima Međutim, u njemu nisu definisani i procijenjeni rizici za poslovne procese i nisu utvrđene mjere za sprečavanje nastajanja neželjenih dešavanja.
- 2) Općina je poduzela aktivnosti na uspostavljanju knjige kapitalne imovine, ali ih nije okončala, s obzirom na to da se vode odvojene dvije knjige koje nisu objedinjene.
- 3) Registar budžetskih korisnika općine Gornji Vakuf – Uskoplje za 2021. godinu nije bio uspostavljen, ali je uspostavljen u 2022. godini.
- 4) Poduzimane su određene aktivnosti, ali trezorsko poslovanje još uvijek nije uspostavljeno u skladu sa Zakonom o rezervu u FBiH.
- 5) Uspostavljena je pomoćna knjiga izlaznih računa za zakup, ali se ne vrši knjigovodstveno evidentiranje potraživanja za komunalnu naknadu u Glavnoj knjizi.
- 6) Prati se izvršenje neporeznih prihoda po vrstama, sačinjavaju se pomoćne evidencije o naplati, ali pomoćne evidencije o stanju prihoda od komunalne naknade nisu usklađene sa stanjem u knjigovodstvu.
- 7) Primljeni grantovi za tekuće potpore, projekte ili programe se evidentiraju na osnovu validne dokumentacije ali se ne razgraničavaju, što je obaveza utvrđena Zakonom o budžetima u FBiH.

- 8) Pravilnik o uslovima i načinu korištenja službenih automobila je usvojen, te se popunjavaju putni nalozi za automobile u kojima se upisuje potrošnja goriva. Međutim, normativi potrošnje goriva i maziva nisu usvojeni.
- 9) U 2022. godini Općina je usvojila Pravilnik o troškovima reprezentacije, ali Pravilnik o stručnom obrazovanju nije usvojen.
- 10) Većina transfera pojedincima realizuje se u skladu sa Odlukom o izvršenju Budžeta Općine na osnovu odluka općinskog načelnika. Međutim, dio ih je odobren bez donošenja Odluke (mjesnim zajednicama, raseljenim licima, poljoprivrednicima).
- 11) Kapitalni izdaci planiraju se na propisanim pozicijama a za iznos koji se odnosi na ulaganja u vlastitu i tuđu imovinu, povećava se vrijednost stalnih sredstava. Međutim, nisu poduzimane dovoljne aktivnosti da bi se utvrdilo vlasništvo nad imovinom u koju se ulaže, kao i način korištenja te imovine.
- 12) Kod nabavke roba i usluga najvećom dijelom se primjenjuju odredbe Zakona o javnim nabavkama, ali su revizijom utvrđeni određeni propusti, a sažetak svih obaveštenja ne objavljuje se u „Službenom glasniku BiH“.
- 13) Uspostavljena je pomoćna knjiga kapitalne imovine, ali se ne vodi u potpunosti u skladu s Uredbom o knjigovodstvu budžeta u FBiH s obzirom na to da nije objedinjena i da se jedan dio vodi ručno, a drugi elektronski.
- 14) Vrijednost zgrade Općine procijenilo je stručno lice, a u toku su aktivnosti na procjeni vrijednosti Gradske sportske dvorane. Međutim, potrebno je nastaviti s aktivnostima koje se odnose na knjigovodstveno evidentiranje imovine Općine.
- 15) Dio stalnih sredstava obilježen je inventurnim brojem, ali popis imovine nije izvršen u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
- 16) Formirana je komisija za popis, ali ona nije izvršila popis na način predviđen odredbama Zakona o računovodstvu i reviziju u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Nerealizovane preporuke

- 1) Uspostaviti funkcionalan sistem internih kontrola s ciljem efikasnog obavljanja poslova, smanjenja rizika od namjernih ili nemamjernih pogrešaka, dosljedne primjene zakona i ostalih propisa, poboljšati vršenje nadzora nad djelovanjem postojećeg sistema kontrola u svrhu njegovog unapređenja.
- 2) Računovodstvenim politikama ili posebnim internim aktom regulisati proces planiranja i donošenja budžeta.
- 3) Utvrditi i procijeniti rizik u procesu planiranja te donijeti mjere za otklanjanje eventualnih rizika u skladu s Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima.
- 4) Utvrditi i procijeniti rizik u procesu ostvarivanja prihoda te donijeti mjere za njihovo otklanjanje u okviru Pravilnika o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima.
- 5) Knjigovodstveno evidentirati potraživanja po osnovu svih vrsta prihoda, temeljem validnih rješenja koja se odnose na tekući period poslovanja.
- 6) Donijeti pravila i kriterije za raspodjelu tekućih transfera neprofitnim organizacijama i udruženjima s ciljem pravičnosti i transparentnosti dodjele sredstava sa pozicije tekućih transfera.
- 7) Transfere političkim strankama isplaćivati u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta na osnovu odluka Vijeća.
- 8) Uskladiti evidencije nadležnih službi koje operativno prate analitiku potraživanja od kupaca sa stanjem u knjigovodstvu.
- 9) Popis potraživanja i obaveza i usklađivanje stanja potraživanja i obaveza iskazanih u računovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u Federaciji BiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji službi za upravu u Općini Gornji Vakuf – Uskoplje, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH, sistematizovati i popuniti radno mjesto internog revizora. Ocjena postupanja po ovoj preporuci nije izvršena budući da Općina, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH, nije u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju.
- 2) Za iskazani deficit po završnom računu utvrditi način pokrića istoga, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH. Ocjena postupanja po ovoj preporuci nije izvršena budući da je u finansijskim izvještajima iskazan neraspoređeni višak prihoda nad rashodima.
- 3) Iznos iskazan na dugoročnim plasmanima preknjižiti na konto sumnjivih i spornih potraživanja jer se radi o kreditu danom u ranijem periodu. Izvršiti procjenu naplativosti i poduzeti aktivnosti po ovom pitanju. Ocjena postupanja po ovoj preporuci nije izvršena budući da u finansijskim izvještajima nisu iskazani dugoročni plasmani.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu date su ukupno 23 preporuke, od čega je 15 novih i osam preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2012. godinu (devet nerealizovanih i 15 djelimično realizovanih, od kojih su određene preporuke objedinjene).

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljanja prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je osam preporuka, od kojih su tri implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, tri djelimično, a dvije nisu. Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako ponovit će se u okviru Izvještaja.

Poduzimanjem aktivnosti u vezi s datim preporukama rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁵

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definije internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Rukovodioci budžetskih korisnika odgovorni su za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole, u skladu s propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola u instituciji. Odgovorni su da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruju upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Statut Općine iz 2001. godine, sa posljednjim dopunama iz 2005. godine, nije usklađen sa Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, iako je obaveza usklađivanja sa Zakonom utvrđena u roku od 12 mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

U skladu sa članom 6. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH, Općina kao jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica. Međutim, i Vijeće je porezno registrovano kao pravno lice (dodijeljen mu je glavni identifikacioni broj), što nije u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH. Poduzete su aktivnosti na odjavi identifikacionog broja Vijeća, ali aktivnosti nisu okončane do završetka ove revizije.

Iako je Vijeće donijelo 16. 10. 2010. godine Odluku o uspostavi registra budžetskih korisnika, sa rokom uspostave od šest mjeseci, Registrar budžetskih korisnika nije bio uspostavljen na 31. 12. 2021. godine. Služba za privredu i finansije je 15. 6. 2022. godine donijela Registrar budžetskih korisnika općine Gornji Vakuf – Uskoplje u kojem je kao budžetski korisnik upisan Općinski načelnik Općine Gornji Vakuf – Uskoplje. Međutim, on nije donezen i objavljen u roku utvrđenom članom 5. stav 2. navedenog Pravilnika kojim je propisano da podatke iz Registra služba objavljuje u službenim glasilima svake godine najkasnije do kraja maja tekuće godine za sljedeću budžetsku godinu.

Trezorski način poslovanja podrazumijeva uspostavljanje i funkcionisanje Jedinstvenog računa Trezora. S obzirom na to da Općina nema ugovor o otvaranju i vođenju depozitnog računa, a promet ovog računa nije iskazan u okviru Glavne knjige (što je objašnjeno u tački 6.2.1 Izvještaja) **u Općini nije uspostavljen trezorski način poslovanja, koji je, prema odredbama člana 27. Zakona o trezoru u FBiH,⁶ Općina bila obaveza uspostaviti do aprila 2017. godine.**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Službi za upravu utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta, sa opisom svakog radnog mjesta i potrebnim uslovima za njegovo obavljanje uključujući i obaveze i odgovornosti.

U ranijem periodu poslove pravobranilaštva obavljalo je Zajedničko općinsko pravobranilaštvo za općine Bugojno, Donji Vakuf i Gornji Vakuf – Uskoplje. Prema Odluci o osnivanju Općinskog pravobranilaštva Gornji Vakuf – Uskoplje od 23. 9. 2021. godine Općinsko pravobranilaštvo trebalo je početi s radom 1. 1. 2022. godine. Iako je Vijeće donijelo Odluku o pokretanju postupka za imenovanje općinskog pravobranioca, on do okončanja ove revizije nije imenovan. Odlukom o osnivanju nije uređeno da li je Općinsko pravobranilaštvo posebno pravno lice, a Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji jedinstvenog općinskog organa ono nije obuhvaćeno.

Ocenjivanje zaposlenika Općine za 2021. godinu izvršeno je u skladu sa Zakonom o državnoj službi FBiH⁷ i Zakonom o namještenicima u organu državne službe u FBiH.⁸

Koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu imenovan je u aprilu 2022. godine, a načelnik je donio Odluku o započinjanu popisa procesa, izrade mape procesa, registra i strategije rizika s ciljem implementacije sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Općina nije vršila identifikaciju rizika za ključne procese, utvrđivala mjere za njihovo smanjenje, nije sačinjen registar rizika, niti je donesena Strategija upravljanja rizicima.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 3/20

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12 i 99/15

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 49/05 i 103/21

U vezi s kontrolnim aktivnostima utvrdili smo da su u 2022. godine, doneseni sljedeći interni akti: Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o računovodstvu budžeta, Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, Pravilnik o evidentiranju, prikupljanu i naplati neporeznih prihoda, o reprezentaciji, uvjetima i načinu korištenja mobilnih telefona u službene svrhe, o blagajničkom poslovanju. Donesen je novi Pravilnik o popisu imovine, potraživanja, zaliha i obaveza, a Odluka o radnom vremenu usklađena je sa Zakonom o radu. Mape procesa kojima bi se definisali tokovi procesa, odgovorna lica i identifikovali rizici s mjerama za njihovo smanjenje nisu donesene, kao ni određeni interni akti kojim se uređuje obavljanje poslova iz nadležnosti (planiranje, normativi potrošnje za gorivo i sl.).

Iako je Općina poduzela određene aktivnosti na donošenju akata i uspostavi sistema internih kontrola, revizijom smo utvrdili da nisu sačinjene mape procesa, nije vršena identifikacija i procjena rizika i uspostavljen registar rizika, što nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Preporuke:

- *Statut Općine uskladiti s odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH;*
- *uspostaviti registar rizika i vršiti kontinuiranu procjenu rizika, sačiniti mape procesa, donijeti nedostajuće interne akte i dosljedno ih primjenjivati s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola, u skladu s Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH.*

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Kantonalnom ministarstvu finansija. Budući da je data na obrascu i 1A i 1B, nije sačinjena u skladu s članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- *izjavu o fiskalnoj odgovornosti sačinjavati na način utvrđen Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.*

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁹ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH,¹⁰ Općina nije u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju. Zajednička jedinica za internu reviziju, uspostavljena pri kantonalnom Ministarstvu finansija, nadležna je za obavljanje interne reviziju u Općini. Procesi iz nadležnosti Općine nisu bili predmet rada interne revizije u 2021. godini.

Prevencija korupcije

Općina nije donijela Plan integriteta, koji predstavlja interni antikorupcijski dokument preventivnog karaktera s ciljem identifikacije aktivnosti osjetljivih na nepravilnosti i korupciju, kako bi se stvorila pravna, etička i profesionalna kvaliteta rada u instituciji, niti je sačinjen plan aktivnosti borbe protiv korupcije u Općini.

Preporuka:

- *donijeti i implementirati Plan integriteta s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.*

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Odluku o privremenom finansiranju, za period januar – mart 2021. godine, Vijeće je donijelo tek 9. 3. 2021. godine, nakon što je isti dan održana konstituirajuća sjednica novog saziva Vijeća. Za finansiranje u ovom razdoblju utvrđena su sredstva u iznosu od 1.393.421 KM. S obzirom na datum donošenja ove Odluke ne možemo potvrditi da je ona donesena u roku utvrđenim Zakonom o budžetima u FBiH.¹¹

Budžet Općine za 2021. godinu (u daljem tekstu: Budžet) i Odluku o izvršavanju Budžeta Općine za 2021. godinu Vijeće je usvojilo 30. 3. 2021. godine u iznosu od 6.571.100 KM.

Planirani su prihodi od poreza u iznosu od 3.147.000 KM, neporezni prihodi od 1.274.100 KM, primljeni kapitalni transferi od 1.450.000 KM i kapitalni primici u iznosu od 200.000 KM. Također, planirano je korištenje ostvarenog neraspoređenog viška prihoda nad rashodima u iznosu od 500.000 KM (neraspoređeni višak prihoda nad rashodima na 1. 1. 2020. godine iskazan u iznosu od 915.375 KM). U okviru rashoda i izdataka planirani su izdaci za plaće i naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavaca (1.834.900 KM), izdaci za materijal i sitan inventar (1.344.900 KM), tekući transferi i drugi rashodi (1.607.300 KM), izdaci za kamate (23.000 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (1.490.000 KM), izdaci za otplate dugova (141.000 KM) i tekuća rezerva (130.000 KM).

U toku godine donesena je jedna Odluka o restrukturiranju novčanih sredstava budžeta za 2021. godinu u ukupnom iznosu od 10.029 KM.

Revizijom smo utvrdili da se pri izradi, donošenju i izvršavanju Budžeta nisu dosljedno primijenile odredbe Zakona o budžetima u FBiH:¹²

- Dokument okvirnog budžeta za period 2021–2023. sačinjen je 8. 6. 2020. godine, objavljen je na internet-stranici Općine, ali nije dostavljen Vijeću kao informacija, što je obaveza utvrđena članom 18. Zakona o budžetima u FBiH;
- Odluka o privremenom finansiranju nije donesena pravovremeno, a razlog kašnjenja obrazložen je periodom konstituisanja Vijeća, s obzirom na to da je 2020. godina bila izborna. Iako je Ministarstvo finansija Kantona svoju saglasnost na Nacrt budžeta Općine dalo 20. 10. 2020. godine, daljne aktivnosti oko usvajanja značajno su kasnile;
- Nacrt Budžeta sadrži pisano obrazloženje, ali ne sadrži podatke o garancijama, što je, između ostalog, propisano članom 26. Zakona o budžetima u FBiH;
- Nacrtom Budžeta ni Budžetom nisu planirani rashodi i izdaci po izvorima finansiranja, kako je utvrđeno članom 26. Zakona o budžetima u FBiH, a Odlukom o izvršavanju Budžeta nije utvrđen način izvršavanja svih transfera, što nije u skladu s članom 7. Zakona o budžetima u FBiH;
- Nadležna služba za finansije nije sačinjavala planove novčanih tokova kojima se predviđa priliv i odliv sredstava na Jedinstveni račun trezora, koji su osnov za izvršenje Budžeta. Nisu se sačinjavali ni operativni planovi. Odbor za likvidnost imenovan je 2015. godine, ali ne obavlja povjerenu funkciju. Navedeno nije u skladu s članovima 53. i 63. Zakona o budžetima u FBiH;
- Planiranje i knjigovodstveno evidentiranje rashoda i izdataka nije izvršeno u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.¹³ Navedeno se odnosi na rashode i izdatke iskazane na poziciji tekućih transfera u iznosu od 47.686 KM (naknada predsjednika mjesnih zajednica, otplata duga po izdatoj garanciji te troškovi sudske nagodbe i rušenja objekata), što je šire obrazloženo u tački 6.1.2.3 Izvještaja. Zbog navedenog, finansijski izvještaji ne daju tačan prikaz rashoda i izdataka po vrstama.

Strategiju razvoja Općine za period 2021-2027. Vijeće je usvojilo 23. 9. 2021. godine.

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 60/14

Izvještaj o radu općinskog načelnika i općinske uprave za 2021. godinu Vijeće je usvojilo Zaključkom od 3. 3. 2022. godine.

Izvještaj o izvršenju Budžeta Općine za 2021. godinu Vijeće je usvojilo 31. 3. 2022. godine.

Odluka o privremenom finansiranju nije donesena u zakonski utvrđenom roku, a Dokument okvirnog budžeta nije dostavljen Vijeću. Nisu su se sačinjavali planovi novčanih tokova i operativni planovi, a Odlukom o izvršavanju budžeta nije detaljno uređen način njihovog izvršavanja. Rashodi i izdaci nisu planirani po izvorima finansiranja. Pojedine pozicije u računovodstvenim izvještajima nisu klasifikovane u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuke:

- *Budžet i odluka o izvršavanju budžeta trebaju sadržavati sve propisane elemente, prilikom izrade i donošenja budžeta pridržavati se utvrđenih rokova, te sačinjavati planove novčanih tokova i operativne planove u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH;*
- *rashode i izdatke Budžetom planirati i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Općina je sačinila Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu i dostavila ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godinu ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu od 6.172.970 KM. Strukturu prihoda čine: prihodi od poreza (3.666.931 KM), neporezni prihodi (1.381.448 KM), primljeni transferi (1.113.606 KM) i primici od prodaje stalnih sredstava (10.985 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 3.666.931 KM. Prema strukturi, najznačajniji su od indirektnih poreza (2.650.830 KM), poreza na dohodak (702.194 KM) i poreza na imovinu (311.487 KM), koji se, prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Općine.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi u iznosu od 1.381.448 KM odnose se na naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (1.075.778 KM), prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (303.770 KM) i novčane kazne (1.900 KM).

Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga najvećim dijelom se odnose na ostale budžetske naknade i takse (667.973KM), naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima (226.301 KM) i administrativne takse (113.479 KM).

U okviru ostalih budžetskih naknada i taksi najznačajnije su općinske komunalne naknade (476.798 KM), naknada za korištenje državnih šuma (93.230 KM), naknada za uređenje građevinskog zemljišta (71.384 KM) i naknada po osnovu prirodnih pogodnosti-renta (4.826 KM)

Komunalna naknada je prihod Budžeta iz kojeg se finansiraju troškovi obavljanja zajedničke komunalne potrošnje u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima.¹⁴ Obračun i naplata ove naknade uređena je Odlukom o komunalnoj naknadi.¹⁵ Plaća se za stambeni, poslovni, stambeno-poslovni, garažni, proizvodni prostor, podzemne i nadzemne instalacije i otvoreni prostor koji neposredno služi za obavljanje djelatnosti. Članom 6. i 7. Odluke uređeno je da se prikupljena sredstva na ime komunalne naknade koriste za finansiranje obavljanja djelatnosti komunalne potrošnje, a mogu se koristiti i za sufinansiranje izgradnje i održavanja objekata zajedničke komunalne potrošnje. Rješenje o komunalnoj naknadi za svakog obveznika (pravno ili fizičko lice) donosi Služba za lokalni razvoj i stambeno komunalne poslove i ovo rješenje važi sve do nastanka nove promjene koja utiče na visinu komunalne naknade. **U nadležnoj službi vodi se evidencija potraživanja, ali se potraživanja ne evidentiraju u Glavnoj knjizi. U Glavnoj knjizi iskazan je jedan dio potraživanja po osnovu komunalne naknade iz ranijeg perioda, koji nije usaglašen s evidencijom nadležne Službe.**

Naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i naknada za prirodnu pogodnost gradskog građevinskog zemljišta – renta uređene su Zakonom o građevinskom zemljištu FBiH¹⁶ i Odlukom o građevinskom zemljištu¹⁷ koju je donijelo Vijeće. Naknadu za uređenje gradskog građevinskog zemljišta snosi investitor, a iznos naknade utvrđuje se rješenjem o urbanističkoj saglasnosti.

Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima čine naknade za korištenje cesta (104.364 KM), za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (63.842 KM), vodne naknade (41.022 KM) i naknade za korištenje podataka i vršenje usluga iz oblasti premjera i katastra (17.074 KM). Ova sredstva se trebaju koristiti u skladu sa namjenama utvrđenim Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, Zakonom o cestama u FBiH, Zakonom o vodama i Zakonom o naknadama za korištenje podataka i vršenje usluga u oblasti premjera i katastra nekretnina.

Prema prezentovanom Izvještaju o utrošku sredstva za lokalne puteve, cjelokupan prihod tekuće godine od naknada za korištenje cesta je utrošen. Sredstva od naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća utrošena su u iznosu od 14.566 KM. Neutrošeni dio prihoda od 48.901 KM nije razgraničen, a što je obaveza utvrđena članom 48. i 78. Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Zbog navedenog finansijski rezultat tekuće godine više je iskazan za ovaj iznos. Na namjenskim računima prikupljena, a neutrošena sredstva od ovih naknada na 31. 12. 2021. godine iznose 420.832 KM (na namjenskom računu za ceste iskazano je stanje od 214.575 KM, a na računu za potrebe civilne zaštite 206.257 KM).

S obzirom na to da se prije godišnjeg obračuna ne vrši preknjižavanje neutrošenih namjenskih prihoda na razgraničenja, finansijski rezultat revidirane godine precijenjen je za 48.901 KM, a neraspoređeni višak prihoda nad rashodima za najmanje 420.832 KM.

Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine najvećim dijelom odnose se na prihode ostvarene po osnovu koncesionih ugovora koje je Kanton zaključio sa koncesionarom. Od ugovorene koncesione naknade dio pripada Općini na kojoj se koncesija nalazi. Po tom osnovu za koncesije za rudnik uglja, gipsa, te mini hidrocentrale, Općina je ostvarila prihod u iznosu od 295.694 KM.

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 1.113.606 KM, a odnose se na kapitalne transfere od ostalih nivoa vlasti (909.206 KM) i primljene transfere od ostalih nivoa vlasti (204.400 KM).

Primljeni kapitalni transferi sa federalnog nivoa najvećim dijelom se odnose na sredstva primljena, prema Odluci Vlade FBiH od 16. 9. 2021. godine za sufinansiranje rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže u užem urbanom dijelu – faza 2 (380.000 KM), od Agencije za vodno područje rijeke Save za regulaciju korita rijeke Vrbas (300.000 KM) i od Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica za sufinansiranje Projekta „Asfaltiranje lokalnog puta Voljevac – Jelići“ (50.000 KM).

¹⁴ „Sl. novine Srednjobosanskog kantona“, br. 13/13

¹⁵ „Sl. glasnik Općine Gornji Vakuf-Uskoplje“, br.9/13

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 25/03 i 16/04

¹⁷ „Sl. glasnik Općine Gornji Vakuf – Uskoplje“, br. 2/05

Primljeni kapitalni transferi od Kantona iskazani su u iznosu od 170.000 KM, a najvećim dijelom su sredstva za sufinansiranje i realizaciju kapitalnih projekata (rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže (50.000 KM), izradu karti poplavnih područja (20.000 KM), sanaciju i asfaltiranje puta Ilovica – Industrijska zona (30.000 KM), rekonstrukciju ulica u užem urbanom dijelu općine (30.000 KM) i izgradnju fekalne kanalizacije u naselju Hrasnica (15.000 KM).

Na poziciji *primljenih transfera od ostalih nivoa vlasti* iskazana su sredstva finansijske pomoći budžetu općine u sanaciji posljedica nastalih uslijed proglašenja pandemije COVID-19, primljena od Federalnog ministarstva shodno naprijed navedenoj Odluci Vlade FBiH (125.000 KM), transferi od Kantona u iznosu od 65.000 KM namijenjeni su za uređenje prostora između zgrada u naselju Bililo (25.000 KM) i izgradnje dijela puta u mjesnoj zajednici Bistrica (38.000 KM).

Većina sredstva doznačena je Općini u decembru 2021. godine. **Iako nisu utrošeni, transferi za posebne namjene u iznosu od 550.881 KM nisu preknjiženi na kratkoročna razgraničenja.** Ovo je imalo za posljedicu da su primljeni transferi u 2021. godinu više iskazani za navedeni iznos.

Preporuka:

- *neutrošena namjenska sredstva po osnovu namjenskih prihoda i primljenih transfera na kraju godine iskazati na poziciji kratkoročnih vremenskih razgraničenja, u skladu s odredbama Zakona o budžetima FBiH.*

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2021. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 5.142.260 KM.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (1.506.068 KM), tekući transferi (1.254.249 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (1.054.964 KM), izdaci za materijal i usluge (1.034.913 KM), doprinosi poslodavca (140.773 KM), izdaci za otplate dugova (140.282 KM) i izdaci za kamate (11.011 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 1.506.068 KM (bruto plaće i naknade plaća 1.334.514 KM i naknade troškova zaposlenih 171.554 KM).

Obračun plaća i naknada zaposlenih vrši se u skladu s Odlukom o plaćama i naknadama izabranim zvaničnicima, državnim službenicima i namještenicima u općinskoj upravi Gornji Vakuf – Uskoplje¹⁸ i Pravilnikom o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika općinskih Službi za upravu općine Gornji Vakuf – Uskoplje.¹⁹

Odlukom o izvršavanju budžeta Općine za 2021. godinu utvrđena je osnovica za obračun plaće u iznosu od 330 KM i vrijednost boda od jedan koja se primjenjivala pri obračunu plaće.

Najviša neto plaća isplaćena u Općini iznosila je 3.141 KM, a najniža 696 KM.

Naknade troškova zaposlenih u Općini iskazane su u iznosu od 171.554 KM, a odnose na naknade za topli obrok (118.090 KM), regres za godišnji odmor (26.894 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (13.847 KM) i naknade za prevoz sa posla i na posao (12.723 KM).

Uvidom u uzorak plaća i naknada troškova zaposlenih za april, septembar i decembar nismo utvrdili nepravilnosti kod obračuna i isplate.

¹⁸ „Sl. glasnik Općine Gornji Vakuf-Uskoplje“ br. 4/11, 1/12, 1/16 i 1/18

¹⁹ „Sl. glasnik Općine Gornji Vakuf-Uskoplje“ br. 5/11 i 5/13

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 1.034.913 KM, od čega su: izdaci za tekuće održavanje (445.120 KM), ugovorene i druge posebne usluge (373.923 KM), izdaci za energiju (121.194 KM), izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara (31.109 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (29.565 KM) i ostalo.

U okviru **izdataka za tekuće održavanje** najznačajniji iznosi odnose se na: usluge popravka i održavanja cesta (337.308 KM), ostale usluge popravka i održavanja (75.979 KM), usluge za održavanje ulične rasvjete (21.048 KM) i ostalo.

Načelnik je, uz saglasnost Vijeća, 22. 3. 2021. donio Godišnji Plan i program održavanja i sanacije lokalnih puteva na području općine Gornji Vakuf – Uskoplje za 2021. godinu, kojim je predviđeno izvođenje radova u vrijednosti od 350.000 KM. Najznačajniji dio odnosi se na zimsko i redovno ljetno održavanje puteva. Plan sadrži vrste, planirane količine i lokacije radova, razvrstane po putnim pravcima.

Općina je 12. 11. 2019. za izvođenje radova na *zimskom održavanju puteva*, nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke, s JKP „Radovina“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje zaključila okvirni sporazum u vrijednosti od 305.370 KM na period od tri godine. Na osnovu njega zaključeni su pojedinačni ugovori za sezone zimskog održavanja 2020/2021. i 2021/2022, u vrijednostima od po 101.790 KM, kojima su utvrđene dionice (lokalni putevi i ulice) i njihova kilometraža, te cijene održavanja po jednom kilometru. Ugovoreno je avansno plaćanje izvođenja radova u iznosu od 40% vrijednosti ugovora odmah po potpisivanju ugovora, zatim 30% po ispostavljenoj prvoj privremenoj situaciji. Također, ugovoreno je da će se ostatak platiti na kraju sezone po okončanoj situaciji, uz odstupanje do 10% od ukupno ugovorene cijene, u zavisnosti od količine padavina i broja izvršenih intervencija. Predviđeno je da izvođač radova izvrši 15 intervencija, a o odstupanju od utvrđenog broja intervencija, odnosno količine i vrijednosti izvedenih radova, odlučuje naručitelj po prijedlogu nadzornog organa. Prva privremena situacija ispostavljena je na iznos od 30.537 KM, shodno ugovoru a ne stvarno izvršenim radovima. Okončana situacija za sezonu 2020/2021. ispostavljena je na iznos od 39.524 KM, te je uvećana za 8,83% jer je nadzorni organ utvrdio veći obim izvedenih radova u sezoni 2020/2021. u odnosu na ugovorene. Fakture i prilozi uz fakture sadrže podatke o vrstama, ali ne i podatke o količinama i pojedinačnim cijenama izvedenih radova. Na prilozima uz privremenu i okončanu situaciju, kao i na Izvještaju o izvršenim radovima navedeno je da su se fakturisani radovi odvijali od 15. 11. 2020. godine do 15. 3. 2021. godine. Na osnovu navedenih ugovora u 2021. godini ukupno je fakturisano 110.777 KM. **Iz izvještaja o izvršenim radovima ne može se utvrditi finansijski iznos izvršenog posla. Zbog navedenog, nismo mogli potvrditi da li su radovi izvršeni u skladu s ugovorom, niti da li su evidentirani u izvještajnom periodu na koji se odnose.**

U skladu s članom 9. Zakona o komunalnim djelatnostima²⁰ Općina je povjerila poslove i zaključila ugovore sa JKP „Radovina“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje za *ljetno (redovno) održavanje puteva* (63.287 KM), *izvođenje vanrednih radova održavanja puteva i objekata uz puteve* (59.352 KM) (izrada i sanacija odvodnje izgradnja podzida i slično) i *održavanje javnih površina* (54.853 KM).

U skladu s ugovorom za *održavanje javnih površina*, izvođač radova je sačinio dinamički Plan održavanja javnih površina u 2021. godini, te ga je dostavio nadzornom organu. Navedeni Plan sadrži raspored obavljanja radova po ulicama i drugim javnim površinama, te je sačinjen u svrhu obavljanja nadzora nad izvođenjem radova. Iz dostavljenih faktura za izvođenje radova na održavanju javnih površina nije moguće utvrditi vrijednost i količinu pojedinih radova, nego je samo navedena njihova ukupna vrijednost. Nadzor nad izvedenim radovima je izvršen, a zapisnici o izvršenom nadzoru sačinjavani su uz pojedinačne fakture. Oni sadrže konstataciju da su obavljeni radovi u vrijednosti iskazanoj na pojedinoj fakturi. **Međutim, u zapisnicima nije utvrđeno je li izvršeno izvođenje pojedinačnih radova i usluga koje su ugovorne, kao ni je li obavljeno u skladu s odobrenim cijenama i količinama, te Planom izvođenja radova.**

²⁰ Sl. novine Srednjobosanskog kantona", br.13/13

Preporuka:

- **osigurati da se fakturisanje radova za zimsko održavanje puteva vrši za izvještajni period na koji se odnose izvedeni radovi, na osnovu cijena i količina definisanih ugovorima i osigurati nadzor koji će utvrditi da li je obim izvršenog posla za radove zimskog održavanja puteva i održavanja javnih površina u skladu s fakturisanim.**

U okviru **ugovorenih usluga** najznačajniji iznosi odnose se na izdatke za: naknade za općinske vijećnike (97.100 KM), privremene i povremene poslove (61.672 KM), ostale stručne usluge (31.635 KM) i volonterski rad (34.474 KM).

Izdaci za naknade općinskim vijećnicima realizuju se na osnovu Odluke o naknadama vijećnicima i članovima stalnih i povremenih radnih tijela Općinskog vijeća Gornji Vakuf – Uskoplje²¹. Odlukom je utvrđena mjesečna naknada vijećnicima u iznosu od 300 KM (paušal) i dodatna naknada u iznosu od 50 KM na ime troškova za vijećnike koji prisustvuju zakazanoj sjednici Vijeća. Iznos paušala umanjuje se za 10% za svako neopravdano odsustvovanje vijećnika sa sjednice. Obračun i isplata naknada vijećnicima vršeni su u skladu sa navedenom Odlukom.

U okviru privremenih i povremenih poslova iskazani su izdaci po osnovu ugovora o djelu. Utvrdili smo da su se ugovori o djelu u iznosu od najmanje 32.350 KM zaključivali za obavljanje poslova sistematizovanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji (praćenje propisa iz oblasti javnih finansija i pružanje stručne pomoći pri obavljanju računovodstvenih poslova, sudjelovanje u vođenju upravnog postupka koji vodi imovinsko-pravna služba, vršenje premjera na terenu i obradu terenskih podataka, vođenje matičnih knjiga i drugih poslova).

Ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima za obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Radi se o redovnim poslovima, zbog čega i ne mogu imati karakter i tretman ugovora o djelu, odnosno ugovora o privremenim i povremenim poslovima. **Naime, za obavljanje poslova koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i koji se obavljaju u kontinuitetu izvršioci se angažuju u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.**

Preporuka:

- **angažovanje izvršilaca za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršiti u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.**

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 1.254.249 KM. Njihova struktura je: tekući transferi neprofitnim organizacijama (468.770 KM), tekući transferi drugim nivoima vlasti (256.038 KM), tekući transferi pojedincima (241.657 KM), tekući transferi javnim preduzećima (209.392 KM), subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima (65.532 KM) i drugi tekući rashodi (12.860 KM).

Članom 13. Odluke o izvršenju Budžeta Općine utvrđeno je da se sredstva utvrđena na poziciji tekućih transfera odobravaju i isplaćuju na osnovu Odluka načelnika kojom se utvrđuje namjena korištenja sredstava, a da se transferi političkim strankama isplaćuju na osnovu Odluke Vijeća.

Na poziciji **tekući transferi neprofitnim organizacijama** iskazani su transferi: udruženjima građana (329.770 KM), za parlamentarne političke partije (96.600 KM), vjerske zajednice (27.800 KM) i neprofitne organizacije (14.600 KM).

Tekući transferi udruženjima građana odnose se na sredstva odobrena udruženjima iz oblasti sporta (215.500 KM), ostalim udruženjima – nevladinim organizacijama (39.570 KM), udruženjima građana proisteklim iz rata (38.000 KM) i udruženjima iz oblasti kulture (26.700 KM).

²¹ „Sl. glasnik Općine Gornji Vakuf-Uskoplje“, br. 6/09, 5/11, 5/17, 1/18 i 1/20

Korisnici i iznosi *transfера udruženjima iz oblasti kulture i sporta* utvrđeni su Budžetom. Javni poziv se objavljuje, prije izrade Budžeta, a zahtjev za uvrštanje u Budžet podnosi se na propisanom obrascu sa prilozima (finansijski izvještaj, projekat). Načelnik je imenovao Komisiju čiji je zadatak bio da izvrši pregled i bodovanje pristiglih zahtjeva. Kriteriji za rangiranje projekata su definisani, utvrđena je vrijednost boda i sačinjen je Zapisnik o ocjeni projekata iz oblasti kulture i sporta. Kao kriteriji u oblasti sporta utvrđeni su: takmičarski sportovi, brojnost članova kluba, način finansiranja sporta, dobna kategorija i tradicija postojanja kluba. Utvrđili smo da javnim pozivom nije tražena, a nije ni predviđena dokumentacija koja potvrđuje ispunjenost kriterija koji su bodovani. Prezentovan je samo ukupan broj bodova i iznos sredstava koja će se dodijeliti. **Komisija nije vršila evaluaciju ponuda po pojedinačnim kriterijima, zbog čega ne možemo utvrditi način i osnov za izvršeno bodovanje.**

Budžetom planirana sredstva u iznosu od 216.500 KM odobrena su u iznosu od 215.500 KM, za 13 korisnika utvrđenih Budžetom. Najveći dio sredstava odobren je Muškom rukometnom klubu „Sloga“ (80.000 KM). Odlukom načelnika utvrđena je namjena sredstava i obaveza pravdanja namjenskog utroška dodijeljenih sredstava, u skladu sa odredbama Odluke o izvršenju Budžeta. Uvidom u uzorak utvrđili smo korisnici dostavljaju izvještaj o namjenskom utrošku sredstva, sa specifikacijom i dokumentacijom koja dokazuje namjenski utrošak odobrenih sredstava.

Transfer udruženjima iz oblasti kulture planiran je Budžetom u iznosu od 37.000 KM, a sredstva su dodijeljena UG „Preporod“ u iznosu od 13.000 KM, HKD „Napredak“ 12.700 KM i UG „Takt“ 1.000 KM.

Služba za opću upravu i društvene djelatnosti sačinila je Informaciju o stanju sporta i kulture koja ima za cilj ostvarivanje kontinuiranog praćenja stanja u sportu i kulturi u Općini. Informacija je sačinjena 28. 10. 2021. godine, a Vijeće ju je zaprimilo 2. 11. 2021. godine.

Transfer *ostalim udruženjima – ostalim nevladnim organizacijama* (39.750 KM) i transfer *udruženjima građana proisteklim iz rata* (37.500 KM) odobren su odlukama načelnika na osnovu dostavljenog zahtjeva za sufinansiranje. Kriteriji za odabir i visinu odobrenih sredstava nisu prezentovani, a utvrđeno je da su korisnici pravdali namjenski utrošak sredstava.

Odlukom Vijeća o finansiranju političkih stranaka uređeno je da političke stranke koje su zastupljene u Vijeću imaju pravo na finansijska sredstva u iznosu od 350 KM mjesечно za svaki dodijeljeni mandat na posljednjim lokalnim izborima.²² Transfer za parlamentarne političke partije odobrava se odlukom načelnika, što nije u skladu sa članom 13. Odluke o izvršenju Budžeta Općine.

Na poziciji tekućih transfera drugim nivoima vlasti iskazan je iznos od 256.038 KM, od čega su Centru za socijalni rad odobrena sredstva u iznosu od 184.000 KM, koliko su Budžetom i planirana. Sredstva se odobravaju u jednakim mjesечnim tranšama, a namijenjena su za finansiranje tekućih troškova poslovanja. Korisnik je dostavio Izvještaj o utrošku odobrenih sredstava iz Budžeta za 2021. godine u prilogu koga se dostavljeni izvodi. **Dostavljeni izvještaj nije potpun s obzirom na to da ne sadrži narativni dio, te da uz njega nije priložena druga dokumentacija koja potvrđuje nastanak troškova koji su se izmirivali iz ovih sredstava.**

Transfer mjesnim zajednicama (54.038 KM) odnosi se na sredstva odobrena za sufinansiranje izgradnje puta, ograda i slično. Sredstva se odobravaju na zahtjev predstavnika mjesnih zajednica, na način da Općina izvrši nabavku materijala od dobavljača s kojim ima zaključen ugovor, te ga preda korisnicima, uz sačinjanje zapisnika o primopredaji. Iako je Odlukom o izvršenju Budžeta utvrđeno da se transferi odobravaju odlukama načelnika, odluke o odobravanju sredstava nisu donesene.

Na poziciji tekućih transfera drugim nivoima vlasti u iznosu od 18.000 KM iskazane su naknade predsjednicima mjesnih zajednica. **Ove isplate nisu klasifikovane u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i pripadajućim analitičkim kontnim planom, s obzirom na to da nemaju karakter transfera nego naknada za izvršene usluge koji se evidentiraju na poziciji ugovorenih usluga.**

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 241.657 KM, a odnose se na transfer za stipendije (101.000 KM), raseljena lica (54.191 KM), ostale transfere pojedincima (46.191 KM), elementarne nepogode (20.475 KM) i jednokratne pomoći porodiljama (19.800 KM).

²² „Sl. glasnik Općine Gornji Vakuf – Uskoplje“, br. 1/09 i 9/10

Proceduru odabira korisnika *stipendija* provela je komisija imenovana rješenjem načelnika. Izvršeno je rangiranje korisnika prema utvrđenim kriterijima, a sredstva su odobrena Odlukom načelnika za 100 korisnika u iznosu od 1.000 KM po studentu.

Transfer za raseljena lica (54.191 KM) odnosi se na sredstva odobrena za pomoć raseljenim licima za izgradnju i popravku stambenih jedinica. Sredstva se odobravaju na isti način kao transfer mjesnim zajednicama, dakle bez odluke načelnika što nije u skladu sa članom 13. Odluke o izvršenju Budžeta Općine. **Kriteriji za odabir projekata/korisnika i visinu dodijeljenih sredstva nisu nam prezentovani, pa ne možemo potvrditi transparentnost ovakvog načina dodjele budžetskih sredstava.**

Ostali transferi pojedincima odnose se na su jednokratne novčane pomoći odobrene odlukama načelnika koje se objavljuju u Službenom glasniku Općine. Sredstva se dodjeljuju na osnovu zahtjeva, uglavnom kao pomoć socijalno ugroženom stanovništvu, u iznosima od 100 KM do 500 KM. Dio ovih sredstava, po pojedinačnim zahtjevima, odobren je za plaćanje naknada za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, direktno na račun Centra za socijalni rad.

Transfer za elementarne nepogode odobren je u iznosu od 20.475 KM. Na ovoj poziciji evidentirani su rashodi po osnovu ugovora o vansudskoj nagodbi zbog ugriza psa te izdaci Općine po osnovu rušenja objekata. Navedeni izdaci su redovni rashodi Općine, zbog čega konstatujemo da rashodi i izdaci, pri planiranju budžeta i knjigovodstvenom evidentiranju, nisu klasifikovani na odgovarajućem ekonomskom kodu u skladu s kontnim planom koji je sastavni dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i analitičkim kontnim planom.

Pravilnikom za dodjelu jednokratne novčane pomoći porodiljama/majkama novorođene djece²³ utvrđeni su uslovi za ostvarivanje ovog prava. U 2021. godini jednokratna naknada u iznosu od 300 KM odobrena je za 66 korisnice koje nemaju primanja po osnovu radnog odnosa.

Subvencije javnim preduzećima iskazane su u iznosu od 209.392 KM. Dio ovog transfera u iznosu od 160.000 KM su sredstva odobrena Budžetom Javnoj ustanovi Dječiji vrtić „Zvončić“ (80.000 KM) i Javnoj ustanovi Centar za obrazovanje, kulturu i sport (80.000 KM). Na ovoj poziciji u iznosu od 9.211 KM evidentirani su izdaci za otplatu kredita čiji je korisnik Regionalni centar za upravljanje otpadom d.o.o. Gornji Vakuf - Uskoplje (dalje: Regionalni centar za upravljanje otpadom). Naime, Regionalni centar za upravljanje otpadom bilo je namjenski osnovano preduzeće, za realizaciju projekta izgradnje regionalnog centra za upravljanje otpadom na području regije Srednja Bosna. Osnivači društva bile su Općine Gornji Vakuf - Uskoplje, Donji Vakuf i Jajce, koje su dale garanciju na kreditno zaduženje ovog preduzeća. Nad ovim društvom proveden je likvidacioni postupak i brisano je iz registra privrednih društava. Federalno ministarstvo finansija ispostavlja fakture na Općinu za izmirenje kreditnog zaduženja ovog preduzeća, koje plaća Općina, a koje evidentiraju na poziciji subvencije javnim preduzećima. **Budžetom nisu planirani i knjigovodstveno evidentirani ovi izdaci u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta, s obzirom na to da se radi o obavezi Općine za otplatu duga,** a preporuka za navedeno data je u tački 5. Izvještaja.

Preostali dio sredstva se odnosi na sredstva odobrena Odlukama načelnika, a na osnovu zahtjeva korisnika. Kriterij za odabir korisnika i visinu dodijeljenih sredstva nisu nam prezentovani. Uvidom u uzorak ovih transfera utvrđeno je da su sredstva odobrena za nabavku materijala za izradu kontejnera JKP Radovina (15.218 KM), uplatu zaostalih doprinosa pojedinim zaposlenicima JKP „VIK“ d.o.o. Gornji Vakuf i JKP Radovina, te transfer JU Dom zdravlja u iznosu od 5.000 KM. Korisnici su pravdali doznačena sredstva, u što smo se uvjerili uvidom u dostavljene izvještaje.

Subvencije privatnim preduzećima iskazane su u iznosu od 65.532 KM. Iznos od 26.656 KM odnosi se na rashode za poticaj poljoprivrednika za jesenju sjetvu. Ova sredstva su odobrena iz namjenskih sredstva doznačenih od Federalnog ministarstva poljoprivrede u prethodnoj godini.

Iznos od 22.876 KM iskazan u okviru ove pozicije odobren je na isti način kao transferi mjesnim zajednicama i raseljenim licima, na osnovu zahtjeva korisnika za sufinsansiranje izgradnje popravke i slično poljoprivrednih objekata, a bez odluke načelnika i kriterija na osnovu kojih se sredstva odobravaju.

²³ „Sl. glasnik Općine Gornji Vakuf – Uskoplje“, br. 4/16

Sredstva tekuće rezerve realizovana su u iznosu od 36.374 KM uglavnom za nedostajuća planirana sredstva na pozicijama transfera.

Komisija za odabir korisnika transfera za sport nije izvršila evaluaciju pristiglih ponuda, a nije nam prezentirano na osnovu koje dokumentacije je utvrđeno da su ispunjeni traženi kriteriji i korisnici sredstva transfera za sport i kulturu uvršteni u Budžet. Raspodjela sredstva u iznosu od najmanje 131.105 KM, koja se odnosi na nabavku građevinskog materijala mjesnim zajednicama, povratnicima, te podršku u popravci i izgradnji poljoprivrednih objekata, izvršena je na osnovu zahtjeva korisnika, bez utvrđenih kriterija, a za njihovu raspodjelu nije sačinjena odluka načelnika u skladu s članom 13. Odluke o izvršenju Budžeta. Raspodjela sredstava ostalim nevladinim organizacijama (39.750 KM), udruženjima građana proisteklim iz rata (38.000 KM), kao i dodjela sredstava pojedincima, nije uređena internim aktom, kojim bi se definisala prava, iznosi i programi/potrebe koje se finansiraju. Pored navedenog, u okviru tekućih transfera planirani su i knjigovodstveno evidentirani izdaci koji su rashodi Općine, u iznosu od 47.686 KM (naknade predsjednika mjesnih zajednica, otplata kredita, te troškovi sudske nagodbe i rušenja objekata). Preporuka za navedeno data je u tački 5. Izvještaja.

Preporuka:

- *korisnike transfera za sport i kulturu rangirati na osnovu mjerljivih kriterija utvrđenih u javnom pozivu kojim se traži dokumentacija na osnovu koje će se ocijeniti ispunjenost utvrđenih kriterija, te donijeti kriterije za raspodjelu transfera mjesnim zajednicama, povratnicima i poljoprivrednicima, a transfere odobravati u skladu s odredbama Odluke o izvršenju Budžeta Općine.*

6.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava realizovani su u iznosu od 1.054.964 KM i odnose se na izdatke za rekonstrukciju i investicijsko održavanje (1.043.201 KM) i nabavku opreme (11.763 KM).

Izdaci za rekonstrukciju najvećim dijelom odnose se rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže glavne ulice (587.944 KM), ulaganja u ceste (179.625 KM), vodovodnu i kanalizacionu mrežu (145.810 KM), igralište Bistrica (57.812 KM), javnu rasvjetu (54.147 KM).

Općina je 22. 6. 2021. godine, u svrhu *rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže glavne ulice (faza II)*, zaključila ugovor sa grupom izvođača radova JV „BH4“ d.o.o. Jajce i „MIG ELEKTRO“ d.o.o. Mrkonjić Grad u vrijednosti 2.883.699 KM. U skladu sa ugovorom izvođač radova je dostavio avansnu fakturu u iznosu 10% od ukupne vrijednosti ugovora (288.370 KM) i četiri mjesecne privremene situacije za izvedene radove ukupne vrijednosti 299.574 KM.

Ulaganja u ceste se u najvećoj mjeri odnose na izdatke evidentirane na osnovu ugovora zaključenih sa izvođačem radova IG „Pokvić“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje i to za: Izvođenje radova na asfaltiranju puta u mjesnim zajednicama Bistrica i Ždrimci, te izgradnju kanala u ulici Paločki put (78.515 KM) i asfaltiranje dijela lokalnog puta Voljevac – Jelići (75.219 KM).

U okviru *izdataka za vodovodnu i kanalizacionu mrežu* najznačajniji izdatak se odnosi na izvođenje radova na kanalizacionoj mreži u naselju Hrasnica (126.765 KM), koji se obavljaju na osnovu ugovora zaključenog nakon provedenog postupaka javne nabavke sa izvođačem radova „Izgradnja Tojaga“ d.o.o. Mostar.

U skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor iskazani izdaci evidentirani su kao povećanje vrijednosti stalnih sredstava.

6.1.2.5 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplatu dugova realizovani su u iznosu od 140.282 KM i odnose se na otplate glavnice po Ugovoru o dugoročnom finansijskom partnerstvu zaključenom sa Bosna Bank International d.d. Sarajevo. Ovi izdaci manje su planirani i iskazani za 9.211 KM, koliko iznose obaveze po datoj garanciji za kredit Svjetske banke IDA 45400 (drugi projekat upravljanja čvrstim otpadom) odobren Regionalnom centru za upravljanje otpadom d.o.o. Gornji Vakuf.

6.1.3 Finansijski rezultat

U Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta Općine za 2021. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za 2021. godinu	Ostvareno u 2021. godini	Ostvareno u 2020. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	5.871.100	6.161.985	5.255.394	105
I.1.	Prihodi od poreza	3.147.000	3.666.931	3.024.053	117
I.2.	Neporezni prihodi	1.274.100	1.381.448	1.417.128	108
I.3.	Primljeni transferi i donacije	1.450.000	1.113.606	814.213	77
II	RASHODI	4.940.100	3.947.014	4.505.981	80
II.1.	Tekući rashodi	3.179.800	2.681.754	2.895.395	81
II.2.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.607.300	1.254.249	1.588.570	78
II.3.	Izdaci za kamate	23.000	11.011	22.016	48
II.4.	Tekuća budžetska rezerva	130.000			
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	931.000	2.214.971	749.413	238
IV	NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV 2 – IV 1)	1.290.000	1.043.979	663.502	81
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	200.000	10.985	3.148	6
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.490.000	1.054.964	666.650	71
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	(359.000)	1.170.992	85.911	326
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE (VI 1 – VI 2)	0	0	0	0
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1 – VII 2)	(141.000)	(140.282)	(134.804)	99
VII.1.	Primici od zaduživanja				
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	141.000	140.282	134.804	99
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	(500.000)	1.030.710	(48.893)	(206)

Podaci iz bilansa stanja – neraspoređeni višak prihoda nad rashodima:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	1.946.084	915.375	107
--	------------------	----------------	------------

U revidiranoj godini iskazan je suficit u iznosu od 2.214.971 KM, budući da su prihodi ostvareni u iznosu od 6.161.985 KM, a rashodi 3.947.014 KM. Iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 1.030.710 KM, jer su ukupno prihodi i primici iznosili 6.172.970 KM, a rashodi i izdaci 5.142.940 KM.

U Bilansu stanja na datum bilansa iskazan je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (akumulirani suficit) u iznosu od 1.946.084 KM.

S obzirom na to da su kao prihod perioda priznati neutrošeni namjenski prihodi po osnovu naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (48.901 KM) i neutrošeni primljeni transferi (550.881 KM), finansijski rezultat perioda više je iskazan za 599.782 KM.

U 2021. godini neutrošena namjenska sredstva za realizaciju projekata u iznosu od 550.881 KM, po osnovu naknada za spašavanje i zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (206.257 KM) i naknade za ceste (214.575 KM) nisu preknjižena na vremenska razgraničenja. **Zbog toga finansijski rezultati tekuće i ranijih godina nisu tačno iskazani i više je iskazan neraspoređeni višak prihoda nad rashodima, a manje su iskazani kratkoročno razgraničeni prihodi za najmanje 971.713 KM. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Preporuka:

- *utvrditi iznos neutrošenih namjenskih prihoda sadržanih u saldu viška prihoda i rashoda i preknjižiti ih na kratkoročna vremenska razgraničenja.*

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja

Novčana sredstva iskazana su u iznosu 2.055.378 KM, a odnose se na novčana sredstva na glavnem transakcijskom računu Općine (1.556.426 KM), tri namjenska računa: za prikupljanje i utrošak sredstava za izgradnju puteve (214.575 KM), za civilnu zaštitu i elementarne nepogode (206.257 KM), za ruralni razvoj (76.845 KM) te novčana sredstva u blagajni (1.275 KM). Iskazana stanja usaglašena su sa izvodima banaka na 31. 12. 2021. godine.

Pored ovih računa, Općina ima otvoren još jedan transakcijski račun izvan Jedinstvenog računa trezora. Međutim, na njega se nisu uplaćivali svi javni prihodi s obzirom na to da su se namjenska sredstva za izgradnju puteva i sredstva za civilnu zaštitu uplaćivala direktno na namjenske račune. Ugovorom o otvaranju ovog računa nije definisano da se radi o depozitnom računu, niti je osigurano da se na kraju svakog radnog dana sredstva s ovog računa prenose na glavni transakcijski i druge namjenske račune. Poslovne promjene na ovom računu knjigovodstveno se ne evidentiraju u Glavnu knjigu trezora. **Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH, s obzirom na to da se svi javni prihodi moraju uplatiti na depozitni račun, s kojeg se na kraju dana sredstva prebacuju na transakcijske račune.** U 2022. godini poduzete su aktivnosti da se namjenska sredstva za izgradnju puteva i sredstva za civilnu zaštitu uplaćuju na račun Općine koji se koristi kao depozitni.

Općina još uvijek nije uspostavila trezorski sistem poslovanja. U poslovnoj banci nije otvoren depozitni račun na koji se uplaćuju svi javni prihodi, a koji se na kraju radnog dana raspoređuju na transakcijske račune. Dio javnih prihoda uplaćuje se na transakcijski račun koji nije u okviru Jedinstvenog računa trezora i poslovne promjene koje proizilaze iz prometa na ovom računu knjigovodstveno se ne evidentiraju u Glavnu knjigu trezora. Dio javnih prihoda uplaćuje se direktno na transakcijske račune otvorene za prikupljanje namjenskih prihoda. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH.

Preporuka:

- *osigurati da se svi javni prihodi prikupljaju preko depozitnog računa, na kraju dana vršiti prenos sredstava sa depozitnog na transakcijske račune, te sve poslovne događaje evidentirati u Glavnoj knjizi, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.*

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 64.077 KM. Cjelokupan iznos potraživanja odnosi se na potraživanja iz ranijeg perioda koja su po izjavi odgovorne osobe stara deset i više godina. Navedena potraživanja ne možemo potvrditi jer nam nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje su evidentirana.

U revidiranoj godini knjigovodstveno su evidentirana samo potraživanja za bolovanje dok potraživanja po osnovu komunalne naknade, zakupa prostora, javnih površina, naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i rente se ne evidentiraju na poziciji potraživanja zbog čega efekte na finansijske izvještaje ne možemo procijeniti. Pomoćna evidencija potraživanja po osnovu komunalne naknade vodi se u nadležnoj službi, kao što je već navedeno u tački 6.1.1 Izvještaja, ali ona nije uskladjena sa Glavnim knjigom.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 117.909 KM, a odnose se na razgraničenja iz ranijih perioda. Ova razgraničenja nisu obuhvaćena godišnjim popisom, a knjigovodstvena dokumentacija na osnovu koje su evidentirana nije nam prezentirana.

U Glavnoj knjizi Općine ne evidentiraju se kratkoročna potraživanja po osnovu komunalne naknade, zakupa prostora, javnih površina, naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i rente. Kratkoročna potraživanja i razgraničenja iz ranijeg perioda u iznosu od 181.986 KM ne možemo potvrditi jer nam nije prezentovana dokumentacija na osnovu koje su evidentirana. Zbog navedenog Bilans stanja ne daje tačan prikaz potraživanja i razgraničenja, a efekti na finansijske izvještaje ne možemo mjeriti.

Preporuke:

- *u Glavnoj knjizi evidentirati sva potraživanja Općine kako bi finansijski izvještaji davalni njihov tačan pregled, te uskladiti potraživanja u Glavnoj i pomoćnim knjigama;*
- *izvršiti analizu iskazanih potraživanja, izvršiti ocjenu njihove naplativosti i u skladu s konstatovanim poduzeti aktivnosti na njihovoj naplati ili otpisu, u skladu s članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.*

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 12.765.034 KM (nabavne vrijednosti 21.222.352 KM, ispravke vrijednosti 8.457.318 KM). Strukturu stalnih sredstava čine: građevine (13.207.138 KM), sredstva u pripremi (5.658.038 KM), zemljište (1.199.190 KM), oprema (632.521 KM) i stalna sredstva u obliku prava (525.466 KM).

Općina vodi pomoćne evidencije stalnih sredstava ali one nisu objedinjene u jedinstvenu pomoćnu knjigu kapitalne imovine s obzirom na to da se dio vodi elektronski a dio ručno. Zbog toga što Općina ne obezbeđuje jedinstvenu pomoćnu evidenciju, knjiga kapitalne imovine nije uspostavljena u skladu sa članom 18. stav (2) Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH²⁴, članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

U okviru građevina najznačajniji dio čine: ceste i mostovi (4.212.242 KM), zgrada Općine (3.524.130 KM), objekti vodovoda i kanalizacije (1.494.611 KM), javna rasvjeta (1.493.353 KM) i ceste i parking u industrijskoj zoni (1.217.940 KM).

Na poziciji cesta i mostova evidentiraju se novoizgrađeni putevi i ulaganja u lokalne ceste i puteve ali nije evidentirana vrijednost svih cesta koje su u nadležnosti Općine, a koje su utvrđene su Odlukom Vijeća o lokalnim i nerazvrstanim cestama i ulicama na području Općine.²⁵ Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je iskazana vrijednost cesta i mostova potpuna.

Knjigovodstveno evidentiranje zgrade Općine izvršeno je na osnovu Odluke načelnika, a vrijednost je utvrđena procjenom sudskog vještaka.

Sredstva u pripremi najvećim dijelom odnose se na ulaganja u rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže (4.753.907 KM) i Gradsku sportsku dvoranu (891.530 KM).

Projekat rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže Gradske ulice i ulica u užem urbanom dijelu Općine – Faza 2 je u toku i iskazana vrijednost po ovom projektu na poziciji sredstava u pripremi iznosi 587.944 KM. Dio od 4.165.963 KM evidentiran u početnom stanju odnosi se na sanaciju i rekonstrukciju glavne gradske saobraćajnice, sabirnih i sekundarnih saobraćajnica, javne rasvjete, vodovoda, oborinske i fekalne kanalizacije gradskog jezgra. Komisija za tehnički pregled je u Izvještaju od 27. 1. 2020. godine konstatovala da se ova građevina može koristiti i predložila je nadležnom općinskom organu da izda odobrenje za upotrebu. Nije nam prezentirano da je nadležna služba pokrenula aktivnosti na izdavanju odobrenja.

Objekat Gradske sportske dvorane evidentiran je na poziciji investicija u toku, iako je za ovaj objekat izdato Rješenje – odobrenje za upotrebu u 2017. godini. Vijeće je donijelo Odluku²⁶ kojom Gradsku sportsku dvoranu daje na upravljanje i korištenje, bez naknade, Javnoj ustanovi Centar za obrazovanje, sport i kulturu Gornji Vakuf – Uskoplje. Iskazana vrijednost na poziciji sredstava u pripremi odnosi se samo na dio izvršenih ulaganja u ovaj objekat. Aktivnosti oko procjene vrijednosti ovoga objekta su u toku.

Vezano za objekte komunalne infrastrukture, Općina nije jasno regulisala način upravljanja, održavanja, povećanja vrijednosti u poslovnim knjigama i druga pitanja vezana za knjigovodstveno evidentiranje izvršenih ulaganja sa JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje i JKP „Radovina“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje, za imovinu koja je odlukama Vijeća data na upravljanje i korištenje.

²⁴ "Sl. novine FBiH", br. 15/21

²⁵ "Sl. glasnik Općine Gornji Vakuf - Uskoplje", br. 4/04

²⁶ "Sl. glasnik Općine Gornji Vakuf - Uskoplje", br. 2/19

Nije nam prezentovano da su zaključeni ugovori kojima će regulisati status imovine iako je to predviđeno Odlukama Vijeća. Sredstva data na trajnu upotrebu JKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje, vode se u Glavnoj knjizi Općine (kao npr. vodovod Voljice²⁷) ali nije sačinjen Zapisnik o prenosu prava na korištenje, upravljanje i održavanje na cjevovodima i objektima, niti je utvrđena vrijednost imovine date na trajnu upotrebu.

Objekti glavne gradske saobraćajnice, sabirnih i sekundarnih saobraćajnica, javne rasvjete, vodovode, oborinske i fekalne kanalizacije gradskog jezgra su, prema Izvještaju komisije za tehnički prijem, spremni za upotrebu, ali nadležne službe nisu poduzele aktivnosti na izdavanju upotrebne dozvole, a ove investicije i dalje su knjigovodstveno evidentirane na poziciji stalnih sredstava u pripremi. Objekat Gradske sportske dvorane povjeren je na upravljanje Javnoj ustanovi Centar za obrazovanje, sport i kulturu Gornji Vakuf – Uskoplje, što znači da je u upotrebi, ali je i on knjigovodstveno evidentiran na sredstvima u pripremi u iznosu od 891.593 KM, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor. Iskazana vrijednost Gradske sportske dvorane je samo dio vrijednosti objekta jer nisu evidentirana cjelokupna ulaganja u ovaj objekat, a procjena njegove vrijednosti je u toku. Knjigovodstvena vrijednost cesta i mostova nije potpuna jer nisu evidentirane sve ceste koje su u nadležnosti Općine. Zbog navedenog ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost stalnih sredstava, a efekte na finansijske izvještaje ne možemo mjeriti.

Preporuke:

- *knjigovodstveno evidentirati cestovnu infrastrukturu u nadležnosti Općine i uspostaviti pomoćnu knjigu kapitalne imovine u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;*
- *izvršiti analizu stalnih sredstava iskazanih kao sredstva u pripremi, poduzeti aktivnosti u vezi s njihovim stavljanjem u upotrebu i provesti odgovarajuća knjiženja;*
- *ugovorima s javnim komunalnim preduzećima definisati međusobna prava i obaveze vezane za upravljanje, korištenje i održavanje vodovodne i kanalizacione infrastrukture.*

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 546.311 KM, a struktura ovih obaveza je sljedeća: kratkoročne tekuće obaveze (379.287 KM), obaveze prema zaposlenima (164.174 KM) i kratkoročna razgraničenja (2.850 KM).

Na poziciji **kratkoročnih tekućih obaveza** iskazane su obaveze prema dobavljačima iz tekućeg i ranijih perioda poslovanja, obaveze za naknade za rad u komisijama, po osnovu ugovora o djelu, predsjednika mjesnih zajednica i vijećnike. **Dio obaveza u iznosu od 170.215 KM revizijom nismo mogli potvrditi s obzirom na to da se, prema navodima odgovornih osoba, odnose na obaveze iz 2001. godine. Općina nije poduzimala aktivnosti na njihovom usaglašavanju sa stvarnim stanjem, što je njena obaveza prema odredbama Zakona o računovodstvu u FBiH.**

Obaveze prema zaposlenima iskazane u iznosu od 164.174 KM najvećim dijelom se odnose se na obaveze za plaće zaposlenika, volontera i osoba angažovanih po osnovu ugovora o djelu za decembar 2021. godine (142.674 KM). Ostali dio ovih obaveza odnosi se na neizmirene obaveze doprinosa za zdravstveno osiguranje i doprinosa za nezaposlenost iz 2001. godine.

Preporuka:

- *preispitati osnovanost iskazanih obaveza iz ranijeg perioda, izvršiti njihovu analizu, te poduzeti aktivnosti s ciljem utvrđivanja njihovog tačnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.*

Kao što smo naveli u tački 6.1.3 Izvještaja Općina nije u ranijem periodu vršila prenos neutrošenih namjenskih sredstva na kratkoročno razgraničene prihode već ih je priznavala kao prihod te godine, **zbog čega su manje iskazana kratkoročna razgraničenja.**

²⁷ „Sl. glasnik Općine Gornji Vakuf – Uskoplje“, br. 8/17

Revizijom smo utvrdili da neutrošeni namjenski prihodi u iznosu najmanje od 971.713 KM nisu preknjiženi na poziciju kratkoročnih razgraničenja. Navedeni iznos odnosi se na neutrošena sredstva po osnovu naknada za spašavanje i zaštitu od prirodnih i drugih nesreća tekuće godine u iznosu od 48.901 KM i neutrošene primljene transfere u iznosu od 550.881 KM. Neutrošeni dio primljenih transfera su sredstva za uređenje korita Vrbasa (300.000 KM), rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže - faza 2 (80.000 KM), sanaciju puta u mjesnoj zajednici Bistrica (38.000 KM), sanaciju puta u Industrijskoj zoni (30.000 KM), uređenje parka (25.000 KM), eksploataciju mineralnih sirovina (23.000 KM), izradu karti poplavnog područja vodotoka (20.000 KM), za volontere (12.000 KM), ostala namjenska sredstva (4.206 KM) te primljena a neutrošena sredstva za sjetvu iz 2020. godine (18.675 KM). **Ovi namjenski prihodi priznati su kao prihod tekuće godine, kada su novčana sredstva doznačena, a neutrošeni dio nije preknjižen na kratkoročna razgraničenja, zbog čega su ona u revidiranoj godini manje iskazana za 599.782 KM.** Zbog toga što se namjenski prihodi nisu razgraničavali ni u prethodnim godinama kratkoročna razgraničenja manje su iskazana i za neutrošena sredstva na namjenskim računima iz prethodnih perioda, koja iznose 371.931 KM. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne korisnike i Trezor.

6.2.4 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su iznosu od 2.966.316 KM i odnose se na obaveze po kreditu Svjetske banke (2.894.051 KM) i obaveze prema BBI d.d. Sarajevo (72.265 KM).

Općina je 2017. godine zaključila ugovor o kreditu sa Federalnim ministarstvom finansija (koje zastupa Federaciju BiH) za „Pod - projekat Rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže užeg urbanog dijela općine Gornji Vakuf – Uskoplje“ u iznosu od 3.093.970 KM. Sredstva ovog kredita (EIB – 24.569) namijenjena su za realizaciju projekta vodovoda i kanalizacije. Rok otplate kredita je 25 godina, uključujući odgodu otplate od šest godina.

Sa BBI d.d. Sarajevo zaključen je 2014. godine Ugovor o dugoročnom finansijskom partnerstvu u ukupnom iznosu od 1.091.852 KM, na period od 96 mjeseci. Sredstva su namijenjena za finansiranje investicija u stalna sredstva.

Dugoročne obaveze usaglašene su sa Federalnim ministarstvom finansija i sa bankom.

6.2.5 Izvori sredstava

Izvori sredstava iskazani su u iznosu od 11.489.771 KM. Odnose se na: izvore sredstava (9.476.069 KM), ostale izvore sredstava (65.301 KM), izvore sredstava rezervi (2.317 KM) i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (1.946.084 KM). Neotpisana vrijednost stalnih sredstava iskazana je 12.765.034 KM. Izvore koji su iskazani u iznosu od 9.476.069 KM čine izvori sredstava u iznosu 12.442.385 KM (potražni saldo) i ostali izvori u iznosu od 2.966.316 (dugovni saldo – knjigovodstveno evidentirane dugoročne obaveze). S obzirom na to da su stalna sredstva iskazana u iznosu od 12.765.034 KM, ona su manja od izvora stalnih sredstava za 322.649 KM.

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 1.946.084 KM revizijom nismo mogli potvrditi (opisano u tački 6.1.3 Izvještaja).

Preporuka:

- **utvrditi uzrok neslaganja te u skladu s utvrđenim poduzeti aktivnosti da se knjigovodstveno usaglasi iskazana vrijednost stalnih sredstava sa izvorima sredstava.**

6.2.6 Popis sredstava i obaveza

Odlukom načelnika od 10. 12. 2021. godine naloženo je vršenje popisa i formirana je komisija čija je obaveza bila izvršiti popis stalnih sredstava, potraživanja i obaveza, novčanih sredstava i sitnog inventara, te sačiniti Izvještaj o izvršenom popisu.

Revizijom smo utvrdili da je izvršen popis opreme i sitnog inventara u zgradama Općine i u Vatrogasnem domu ali ne i popis svih nekretnina koja se u vlasništvu ili kojima Općina raspolaže. Za dio popisanih potraživanja i obaveza nije prezentirana vjerodostojna dokumentacija, zbog čega konstatujemo da su stanja samo preuzeta iz knjigovodstvenih evidencija. Izvršeni popis ne sadrži rekapitulaciju popisane imovine po grupama izraženu vrijednosno, a ne možemo potvrditi ni da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine.

Izvještaj o popisu sačinjen je 14. 1. 2021. godine, a načelnik ga je prihvatio Odlukom od 20. 1. 2021. godine. Međutim, izvještaj o izvršenom popisu ne sadrži podatke o cijelokupnoj imovini Općine, niti su prezentovani podaci uporedivi sa knjigovodstvenim evidencijama, zbog čega konstatujemo da popisna komisija nije izvršila popis stalnih sredstava i sitnog inventara Općine kako joj je to naloženo Odlukom načelnika.

Utvrđili smo da komisija nije izvršila cijelovit popis imovine i obaveza Općine. Nije popisan značajan dio stalnih sredstava, a komisija nije utvrdila stvarno stanje potraživanja i obaveza. Izvještaj o izvršenom popisu ne sadrži informacije o usklađivanju knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine, te zbog toga ne možemo potvrditi ni da je ono izvršeno. Shodno navedenom, izvršeni popis imovine i obaveza nije proveden u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članovima od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *popisom utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim, kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 6.172.970 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 5.142.260 KM, te pozitivan novčani tok od 1.030.710 KM. S obzirom na to da prihodi nisu prevedeni na stvarne novčane primitke (naplate), a rashodi na stvarne novčane izdatke (isplate), konstatujemo da izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu s članom 24. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.*

7. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2021. donesen je 10. 5. 2021. godine, a tokom godine izvršena je jedna njegova izmjena i dopuna. Procijenjena vrijednost javnih nabavki iznosila je 1.392.507 KM (robe 184.000 KM, usluge 242.500 KM i radovi 966.007 KM).²⁸ Planom i njegovim izmjenama i dopunama predviđeno je provođenje 54 postupka, i to: pet otvorenih postupaka, 32 direktna sporazuma, 12 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda i pet postupaka čija je nabavka izuzeta od primjene odredbi Zakona o javnim nabavkama.²⁹

Prema prezentiranim podacima, u 2021. godini provedeno je 35 postupaka, nakon kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 645.472 KM: tri otvorena postupka (256.512 KM), šest konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (221.792 KM), dva pregovaračka postupka bez objave i obavještenja (25.016 KM) i 24 direktna postupka (142.152 KM).

²⁸ Svi iznosi su navedeni sa PDV-om.

²⁹ „Sl. glasnik BiH“, br. 39/14

Izvršili smo uvid u: dva otvorena postupka (199.299 KM), četiri konkurentska zahtjeva (205.609 KM), dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja (25.016 KM), te veći broj direktnih sporazuma.

Za nabavku goriva u periodu od 23. 3. 2021. do 14. 12. 2021. godine (6.750 KM), usluga štampanja (6.638 KM) i održavanja vozila (5.915 KM) nisu nam prezentovani ugovori, a **nabavke ovih roba i usluga izvršene su bez provođenja procedura utvrđenih Zakonom o javnim nabavkama**. Zbog navedenog konstatujemo da Općina nije postupila u skladu s članom 4. Zakona o javnim nabavkama.

Nabavke izvođenja radova: na kanalizacionoj mreži (14.026 KM), na sanaciji i asfaltiranju puta (13.989 KM), na rušenju stambenih objekata (11.805 KM) i usluge rada bagera sa operaterom (13.958 KM) vršene su na osnovu više direktnih sporazuma. Za izvođenja radova iste vrste provedeno je više direktnih sporazuma, što ukazuje na to da nije izvršena odgovarajuća procjena vrijednosti ovih nabavki i da nije odabrana odgovarajuća vrsta postupka u skladu s članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama.

Pregovarački postupci bez objave obavještenja pokrenuti su odlukom načelnika, a vršene su sljedeće nabavke: izvođenje dodatnih radova na rekonstrukciji malonogometnog igrališta u naselju Bistrica (3.950 KM) i izvođenje dodatnih radova na kanalizacionoj mreži u naselju Hrasnica (21.066 KM). Za ove postupke uslovi za kvalifikaciju nisu unaprijed utvrđeni, zapisnik o ishodu kvalificiranosti kandidata nije sačinjen, a ugovorni organ nije na svojoj internetskoj stranici objavio tendersku dokumentaciju, te je tako učinio dostupnom za sve zainteresirane kandidate, što nije u skladu sa članom 28. Zakona o javnim nabavkama i članom 3. stavom (2) tačkom c) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda.³⁰

Utvrđili smo da ugovorni organ nije objavljivao sažetke o dodjeli ugovora u „Službenom glasniku BiH“, što nije u skladu s članovima 36. i 75. Zakona o javnim nabavkama.

Ugovori o otvaranju računa radi obavljanja poslova platnog prometa zaključeni su na neodređeno vrijeme sa UniCredit bankom d.d. Mostar, BBI BH d.d. Sarajevo i Privrednom bankom Sarajevo d.d. Sarajevo, bez provođenja procedure javne nabavke. Prema Zakonu o trezoru u FBiH, odabir banke za otvaranje računa za investiranje, transakcijskih računa i dobivanje ostalih usluga poslovnih banaka potrebnih za poslovanje trezora i Jedinstvenog računa trezora vrši se u skladu s propisima kojima se uređuju javne nabavke. Nije proveden postupak javne nabavke, a nabavka finansijskih i bankarskih usluga vrši se bez ugovora zaključenog nakon provedenog postupka, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama i Zakona o trezoru u FBiH.

Nabavke finansijskih i bankarskih usluga, te nabavke drugih roba i usluga u iznosu od najmanje 19.303 KM izvršene su bez provedene procedure. Za nabavke u iznosu od najmanje 53.777 KM nije izvršena odgovarajuća procjena vrijednosti i odabir postupka. Kod provođenja pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja o nabavci u iznosu od 25.016 KM Općina nije unaprijed utvrdila uslove za kvalifikaciju, zapisnici o ishodu kvalificiranosti kandidata nisu sastavljeni, a tenderska dokumentacija nije objavljena na internetskoj stranici Općine. Također, ugovorni organ nije objavljivao sažetke o dodjeli ugovora u „Službenom glasniku BiH“. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke:

- *odabir postupaka nabavke iste vrste radova vršiti na osnovu procijenjene vrijednosti nabavke, za nabavke finansijskih i bankarskih usluga, goriva, usluge štampanja i održavanja vozila provoditi propisane procedure nabavke te objavu obavještenja vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;*
- *kod provođenja pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja o nabavci unaprijed utvrditi uslove za kvalifikaciju, sastavljati zapisnike o ishodu kvalificiranosti kandidata, a tendersku dokumentaciju objavljivati na internetskoj stranici Općine.*

³⁰ „Sl. glasnik BiH“, br. 90/14

8. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Općina je 18. 8. 2022. dostavila komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu. U njemu su prihvaćeni nalazi i preporuke revizije, tako da je ovo konačan Izvještaj, bez korekcija u odnosu na Nacrt.

Koordinatorica rada u Sektoru za finansijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina

Amela Muhalilović

Tim za reviziju

Amira Muhić – voditeljica tima

Selma Semić – članica tima

Ognjen Mustapić – član tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu						
Naziv institucije: Općina Gornji Vakuf – Uskoplje						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I PRIHODI (od 1 do 16)	5.871.100	6.161.985	5.255.394	290.885	105%	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	3.147.000	3.666.931	3.024.053	519.931	117%	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	3.000	1.067	2.040	-1.933	36%	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0%	
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0%	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0%	
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0%	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	4.000	12	59	-3.988	0%	
4. Porez na imovinu	267.000	311.488	216.870	44.488	117%	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	3.000	1.296	6	-1.704	43%	
6. Porez na dohodak	606.000	702.194	605.745	96.194	116%	
7. Prihodi od indirektnih poreza	2.262.000	2.650.830	2.199.323	388.830	117%	
8. Ostali porezi	2.000	45	10	-1.955	2%	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	1.274.100	1.381.448	1.417.128	107.348	108%	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222.600	303.770	171.138	81.170	136%	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	220.600	303.751	171.119	83.151	138%	
Ostali prihodi od imovine	2.000	19	19	-1.981	1%	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0%	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0%	
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0%	
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0%	
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0%	
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	1.050.500	1.075.778	1.245.990	25.278	102%	
Administrativne takse	100.000	113.479	100.212	13.479	113%	
Sudske takse	1.000	0	0	-1.000	0%	
Komunalne naknade i takse	47.000	65.361	74.531	18.361	139%	
Ostale budžetske naknade i takse	679.000	667.973	527.069	-11.027	98%	
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	215.500	226.301	214.327	10.801	105%	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	1.000	0	0	-1.000	0%	
Neplanirane uplate – prihodi	7.000	2.664	329.851	-4.336	38%	
Novčane kazne	1.000	1.900	0	900	190%	
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0%	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	1.450.000	1.113.606	814.213	-336.394	77%	
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0%	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	204.400	130.000	204.400	0%	
Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	30.000	0	0	-30.000	0%	
Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	1.400.000	909.206	684.213	0	0%	
Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	20.000	0	0	-20.000	0%	
Donacije	0	0	0	0	0%	

	II RASHODI (od 1 do 7)	4.940.100	3.947.014	4.505.981	-993.086	80%
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.677.000	1.506.068	1.526.101	-170.932	90%
	Bruto plaće i naknade plaća	1.477.500	1.334.514	1.333.892	-142.986	90%
	Naknade troškova zaposlenih	199.500	171.554	192.209	-27.946	86%
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	157.900	140.773	141.114	-17.127	89%
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	1.344.900	1.034.913	1.228.180	-309.987	77%
	Putni troškovi	10.100	1.013	720	-9.087	10%
	Izdaci za energiju	129.000	121.194	121.347	-7.806	94%
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	39.000	29.565	27.689	-9.435	76%
	Nabavka materijala i sitnog inventara	113.000	31.109	80.595	-81.891	28%
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	18.500	14.048	12.416	-4.452	76%
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	0	0	0%
	Izdaci za tekuće održavanje	489.000	445.120	450.677	-43.880	91%
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	22.000	18.941	15.244	-3.059	86%
	Ugovorene i druge posebne usluge	524.300	373.923	519.492	-150.377	71%
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.607.300	1.254.249	1.588.570	-353.051	78%
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	399.000	256.038	356.736	-142.962	64%
	Tekući transferi pojedincima	285.000	241.657	317.676	-43.343	85%
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	463.300	468.770	369.000	5.470	101%
	Subvencije javnim preduzećima	205.000	209.392	241.917	4.392	102%
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	205.000	65.532	200.758	-139.468	32%
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0%
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0%
	Drugi tekući rashodi	50.000	12.860	102.483	-37.140	26%
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0%
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0%
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0%
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0%
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0%
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0%
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0%
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0%
6.	Izdaci za kamate	23.000	11.011	22.016	-11.989	48%
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0		0	0%
	Izdaci za inostrane kamate	16.000	5.077	10.604	-10.923	32%
	Kamate na domaće pozajmljivanje	7.000	5.934	11.412	-1.066	85%
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	0	0	0	0	0%
7.	Tekuća budžetska rezerva	130.000				
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	931.000	2.214.971	749.413	1.283.971	238%
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	200.000	10.985	3.148	-189.015	5%
	Primici od prodaje stalnih sredstava	200.000	10.985	3.148	-189.015	5%
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0%
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0%
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.490.000	1.054.964	666.650	-435.036	71%
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	60.000	0	854	-60.000	0%
	Nabavka građevina	0	0	0	0	0%
	Nabavka opreme	30.000	11.763	7.539	-18.237	39%
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0%
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	30.000	0	5.900	-30.000	0%
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	1.370.000	1.043.201	652.357	-326.799	76%
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	1.290.000	1.043.979	663.502	-246.021	81%
	A. NETO POZAJMLIJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-359.000	1.170.992	85.911	1.529.992	-326%
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0%

	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0%
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0%
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0%
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0%
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0%
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0%
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0%
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0%
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0%
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0%
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0%
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0%
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0%
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0%
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0%
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0%
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0%
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0%
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0%
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0%
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0%
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0%
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0%
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0%
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0%
2.	Izdaci za otplate dugova	141.000	140.282	134.804	-718	99%
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0%
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0%
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	141.000	140.282	134.804	-718	99%
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0%
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0%
	Otkup duga	0	0	0	0	0%
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	-141.000	-140.282	-134.804	718	99%
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-500.000	1.030.710	-48.893	1.530.710	-206%

Načelnik je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu odobrio 14. 2. 2022. godine.

**Načelnik
Sead Čaušević**

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine

Naziv institucije: Općina Gornji Vakuf – Uskoplje

Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	2.237.364	1.236.218	181%
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	2.055.378	1.053.180	195%
2. Vrijednosni papiri	0	0	0%
3. Kratkoročna potraživanja	64.077	65.129	98%
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0%
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0%
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0%
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0%
8. Kratkoročna razgraničenja	117.909	117.909	100%
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	12.765.034	12.849.975	99%
9. Stalna sredstva	21.222.352	20.174.166	105%
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	8.457.318	7.324.191	115%
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	12.765.034	12.849.975	99%
12. Dugoročni plasmani	0	0	0%
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0%
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0%
15. Vrijednosni papiri	0	0	0%
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0%
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0%
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0%
UKUPNO AKTIVA (A+B)	15.002.398	14.086.193	107%
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	546.311	575.874	95%
19. Kratkoročne tekuće obaveze	379.287	413.734	92%
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0%
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0%
22. Obaveze prema zaposlenicima	164.174	159.290	103%
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0%
24. Kratkoročna razgraničenja	2.850	2.850	100%
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	2.966.316	3.106.597	95%
25. Dugoročni krediti i zajmovi	2.966.316	3.106.597	95%
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0%
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0%
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	11.489.771	10.403.722	110%
28. Izvori stalnih sredstava	9.476.069	9.420.729	101%
29. Ostali izvori sredstava	65.301	65.301	100%
30. Izvori sredstava rezervi	2.317	2.317	100%
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	1.946.084	915.375	213%
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	0%
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	15.002.398	14.086.193	107%

Načelnik je Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine odobrio 14. 2. 2022. godine.

**Načelnik
Sead Čaušević**

Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine		
Naziv institucije: Općina Gornji Vakuf – Uskoplje		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	6.161.985
2	Prihodi od poreza	3.666.931
3	Neporezni prihodi	1.381.448
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	204.400
5	Kapitalni transferi	909.206
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	0
7	Kapitalni primici i transferi (8)	10.985
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	10.985
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	6.172.970
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	3.947.014
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.506.068
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	140.773
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	1.034.913
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.254.249
20	Kapitalni transferi	0
21	Izdaci za kamate	11.011
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	1.054.964
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.054.964
24	Finansiranje (25 + 26)	140.282
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	140.282
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	5.142.260
28	NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13-27) ili (27-13)	1.030.710
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	1.024.668
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	2.055.378

Načelnik je Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine odobrio 14. 2. 2022. godine.

**Načelnik
Sead Čaušević**